

PÅ TOMANNSHÅND Tekst: Eivind Søther Foto: Paul Sigve Amundsen

Fotballspiller **Carl-Erik Torp** (27) var mer redd for døden før hjertet hans stoppet. Nå leter han etter en ny mening med livet.

En hjertesak

Familie: Samboer med Tone Jeanette Berntsen.

Aktuell: Fikk hjertestans i Branns kamp mot Sogndal for tre uker siden.

Kjærer: - Nå kjører jeg ikke.

Favorittord: - «Hjertestarter».

Siste kulturopplevelse: - Jeg var på Hansa-museet i Bergen i sommer.

Først er det tomhet. Det er sånn det føles, som om han sakte synker i en mørk tommel. Han er ikke redd, han bare sover tunt, inn i dette varme merket. Og deretter:

Ingenting. Stillehet.

Å så hylter han. Kroppen rykkes tilbake til lyset med et massivt dunk.

- Hva flen er det som skjer, hylter han.

Ordene slår tilbake fra veggene i gangen på Sogndals stadion. Han ligger der i fotballhusetret, omgitt av mennesker han ikke kjenner. Han gråter, han er redd. Hva er det som skjer? Ingen forteller ham at han akkurat er hentet tilbake til livet med elektrokoikk, at han har ligget der på gulvet uten puls, at hjertet stoppet på fotballbanen. «Slapp av, Carl-Erik, dette går fint»,

blomster overalt, på kjøkkenbenken, stuebordet, under vinduene i skråtaket. I underetasjen sitter kameraten Stan på gjesterommet.

- Han passer litt på når Tone er på jobb. Han synes det er godt. Jeg og. Det er når jeg er alene at reaksjonene kommer. Man vil jo være litt toff, men ...

- Hva består reaksjonene i?

- De litt mer uformulerte tankene kommer. Men mest av alt reagerer jeg på det å føle en så veldig kjærlighet. Det er veldig sterkt, annerledes. Og så spør jeg meg selv: Hva har jeg gjort for å fortjene denne kjærligheten?

Han smiler.

- Jeg er jo ikke spesielt hyggelig.

- Jeg er jo ikke spesielt hyggelig.

Det var ingen overraskelse da legene kom inn for å fortelle at karrieren er over. De hadde testet hjertet hans, rekonstruert stresset med adrenalin og elektroder, og nok en gang full av angst, kjente han anfallset komme. Han ble borte. Så stodet de han tilbake igjen.

- Jeg var veldig forberedt på beskjed'en som kom. Jeg skjente det var slutt. Enda vet de ikke helt hva som er feil med hjertet, men noe er galt, pumpenkenen er lavere. «Vi har fått ned på å anbefale deg å operere inn en hjerte-starter», sa de.

De fikk ikke ta blomster inn på rommet, men Tone tok bilder av dem med mobilen og viste ham.

- Jeg har ikke gjett én gang over hvor håpløst det kan føles, ikke i det hele tatt. Men når folk hører seg ... Det var sterkt for meg da klubben sa de ønsket å ha meg med videre i en annen rolle, og alle meldingene jeg har fått, blant annet fra andre unge som også har operert inn hjerte-starter.

- Hva skriver de?

- At de lever og har det kjempefint, er aktivt ... Og lykke til og «velkommen i klubben», sånn ting. Det er jo en litt eksklusiv klubb, sier han og flirer.

- Jeg sa til pappa at for noen uker siden var fotball muligheten min i livet, men tenk på alle mulighetene jeg har nå. Nå kan jeg gjøre absolutt alt, bortsett fra dette ene. Det er godt å tenke sånn, at verden er full av muligheter.

Han er fan av gammel. Dem å høre vært 40 unger i den lille gynsalen. Han husker den sitiende følelsen av en endelig spille på et ordentlig fotballag med ordentlige fotball-drakter og små mål og trenere med dommerfløyter. Carl-Erik hadde stort sett leppt rundt med en ball siden han kunne gå, men denne dagen i en liten gynsal på Kolbotn er annerledes enn alle de andre, så spennfull av glede og forventning. Og pappa står der langs veggen, følger med, slik han skal gjøre de neste 20 åra. I seg og tåke og minusgrader, i tap og seier, pappa står der og følger ham med blikket.

Under bandasjen er det ti sting. Han holder seg mot brystet som for å beskytte hjertet, sier det er en forsvarsmekanisme, at han gør det hele tida. Det er noen dager siden operasjonen. Carl-Erik smiler, hjertet er et klat under en blå tue. På bordet liggjer en brosje, «49 ordinær leve med hjerte-starter», og visitkortet til overlegene.

- Det har vært to tanker som kjempet mot hverandre. Jeg tvang meg selv ganske tidlig til å tenke: «Fy, så heidig jeg har vært». Jeg skjente at dette var slutten på livet jeg hadde levd i 15 år, på fotballkarrieren, men jeg måtte se tilfeldigheten i dette. Det er spennende å ha så flaks, jeg vil heller tenke det enn at jeg har hatt uflaks. Så lenge jeg holder fast i den tanken, går det greit.

På kjøleskapet i det vesle huset i sentrum av Bergen henger et fotballkort med hans bilde og navn. Ved siden av henger et ark med plakirften «Helten min». Det er

Carl-Erik var en umoden, løken gutt med et stort fotballtalent. Det finnes en video fra en kamp på Fredrikstad stadion der han som 16-åring gikk fra egen banehalvdel og halvveis til og halvveis drøbbed seg forbi fine-fine motstandere før han sette ballen i mål. Han var sånn, ukuelig. Og farens hans var altid med, passet på, himlet unnskyldende med øynene når mannen hadde gjort noe dumt på banen, holdt ham nede på jorda når han briljet. Så reiste Carl-Erik til Uruguay i ett år, helt alene hos en fattig verftsamle uten å snakke språket. Da han kom tilbake, var han liksom rettere i lyggen. Gjennombruddet på banen kom først de siste åra. For årets sesong ble han hentet til et Brann-lag ingen trodde på. Der har han dominert, ikke ukuelig. Det er bare ukert siden han splitte for et fullsatt Brann stadion, tok klubben til cupfinalen. Karriereens høydepunkt, som han aldri får være med på. ▶

Ikke hett som fortjent: Under bandasjen er det ti sting. Og alt er plutselig veldig annerledes. Ogveldig sterkt. Carl-Erik Torp spør seg selv; hva har han gjort for å fortjene denne kjærligheten? - Jeg er jo ikke spesielt hyggelig.

«Uten akkurat dette hjertet, ville jeg aldri levd.»

► **Det ringer på deus.** Han titter ut av vinduet, ned på gata. Flere blomster. Han kjenner ikke igjen navnene på kortet.

- Du virker reflektert overfor det du har opplevd?

- Jeg prøver å være det. Men nå er jeg i forvarsposisjon i forhold til følelsene mine. Jeg tror forutstund er en måte å beskytte meg mot framtidige følelser, som jeg merker ligger og ulmer litt.

- Hva slags følelse?

- Jeg vet ikke, men jeg kjenner det er følelser som vil fram. Enna har jeg ikke kjennt at det har kniblet i beina når jeg tror jeg skal spille fotball igjen, den fortvilelsen som kommer der ... Bare det å ta seg helt ut i en løpsteht, en følelse jeg har hatt før, men jeg kommer til å savne det, sier Carl-Erik rolig.

- Det vil komme perioder der jeg synes dette er jo svig urettferdig. Jeg er ung, topprett, i min beste form. Utanfor vinduet ligger en barnehage, skrikene og latteren kommer forsiktig gjennom veggen.

- Jeg tror det er viktig å kjapt finne en mening med livet igjen. Gør man ikke det, blir man litt fortapt. Det er viktig å finne lidenskapen i noe nyt.

Han har slitt med å sove den sistuka. Når ingen sier noe, ingen journalister ringer, når tv-en er slukket dav, da kommer tankene lepende, de samler seg i bryret hals. «Hvorfor meg?», «Hvorfor overlevde jeg?». Enna orker han ikke se bildene av seg selv på bånd der ute på fotballstadionet, han skrur av hvilket kommer på skjermen.

- Men dette er jo meg. Haddé ikke dette skjedd, så hadde ikke jeg vært her. Dette er mitt liv, man lever det livet man har. Hvis denne hjertefelten har ligget latent, så var min eneste mulighet til å komme til livet å bli født akkurat sånn jeg er. Uten akkurat dette hjertet, ville jeg aldri levd.

Nå gjør legene genteester for å se om storesestera hans eller andre i familien kan ha den samme hjertefelen.

- Er du redd for å do?

- Nei, jeg var mer redd for å do før. Opplevelsen av å do var så udnaturlig, det var delig å falle sammen, som es tung sovn. Men det er klart det er mange makter å do på. Jeg er mer redd for å miste folk rundt meg. Familien min, samboeren som jeg elsker og forhåpentligvis får mange år sammen med. Jeg føler jeg har mye å leve for, rase jeg har hatt til å gjøre.

Han sier han angår på at han ikke kom i gang med studiene tidligere. Kanskje begynner han nå, kanskje fortsetter han innenfor fotballen på en annen måte.

- Men umulig føler jeg det er blitt mitt kall til å øke bevisstheten rundt livredning. At jeg gjennom dette blir litt profilert, er en fin mulighet til å gjøre det. Dette skjer med mange, sier Carl-Erik.

Regnet trommer rolig mot vinduene i taket.

- Jeg skulle jo da. Haddé jeg vært et annet sted, uten riktig utstyr, uten den kompetansen, så ville jeg vært død som 27-åring. Det å slitte med toppidrett er ikke en pris å betale engang. Andre mistet livet, noe før hjerneskader.

Han retter seg opp i sofaen.

- Vi har kunnskapen og maskinen som kan redde liv. Det er snakk om å høre seg vanlig hjertekompreasjon, om å finansiere hjertestartere også på lavere nivåer. Tenk på alt det uninteressante man er nødt til å kere på skosten. Dette gjelder liv og død. Ingen vil havne i en sådan situasjon og ikke vite hva de skal gjøre.

Månedsplassen for Brann fotballklubb henger på kjole-skapet. Han skal aldri spille for dem igjen. Nå er brystet hovedet, men hoveleset vil gå ned, snart vil han ikke beskytte såret lenger, snart vil hjertestarteren der inne føles som en del av kroppen, snart sover han uten alle disse tankene.

Opp tre måneder kan han seke om å få kjøre bil igjen. Hjertet slår. Livet er mer enn fotball. *

ma@dagbladet.no

Nytt liv: - Det er godt å tenke at livet er fullt av muligheter, at jeg lever som et resultat av heldige tilfeldigheter. Nå sier legene at

jeg er tryggere enn noensinne, så jeg får støle på det og komme meg sakte tilbake i form igjen, sier Torp.